

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gebri Arabis Chimia

Geber

Lugduni Batavorum, 1668

De Coagulatione, & ejus causis, deque diversis modis coagulandi
Argentivivi, & medicinarum solutarum. Cap. LII

[urn:nbn:de:bsz:31-95581](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-95581)

*De Coagulatione , & ejus causis , deque
diversis modis coagulandi Argentivivi,
& medicinarum solutarum.*

CAP. LII.

COagulatio est rei liquorosæ ad solidam substantiam, per aqueitatis absoluteionem, seu humiditatis privationem redactio. Est ergo duplex inventionis causa illius, Una argenti vivi induratio: Altera verò medicinarum solutarum ab aqueitate illis admixta absoluteio. Diversificatur autem secundum coagulandorum diversitatem. Aliã enim argentum vivum coagulatione indiget; aliã verò medicinæ vel res solutæ. Est autem argenti vivi duplex coagulatio. Una quidem per privationem totius ab illo humiditatis innati: alia per inspissationem ipsius humiditatis, quousque induretur. Congelare tamen illud difficilimè atque laboriosè accidit cum magna perspicacitatis industria; & hoc propter fortem unionem & compositionem quam habet. Nos autem fili, tibi narrabimus in hoc capitulo omne ingenium coagulationis illius. Ingenium igitur coagulationis illius, cogitaverunt quidam fore per conservationem sive retentionem illius in ignis temperamento: qui cum illud putassent congelasse,

gelasse, post remotionem ejus ab igne inven-
 nerunt illud fluere sicut prius. Per hoc igitur
 in stuporem & in admirationem adducti
 sunt, vehementer affirmantes, ad hoc
 perveniri non posse. Alii verò necessariò
 ex principiis naturalibus supponentes, hu-
 midum quodlibet per ignis calorem in sic-
 citatem converti, imaginati sunt cum per-
 severantia & continuatione illius in igne
 suo, ipsum coagulare: & per hanc conti-
 nationem ad hoc devenerunt, ut ex eis
 aliqui in album: aliqui verò in rubeum
 converterint lapidem, cujus non fuit fusio,
 nec ingressio aliqua. Et harum diversita-
 tum causam non potuerunt æstimare, ideo-
 que illud abjecerunt. Alii vero cum medi-
 cinis illud coagulare conati sunt, & acci-
 dit eis illusio: aut quia non coagulaverunt,
 aut quia ab eis insensibiliter extenuatum
 in fumo evolavit, aut quia coagulatio eo-
 rum non fuit in forma alicujus corporis.
 Et horum diversitatis causam ignorantes
 desperaverunt. Alii verò medicinas artifi-
 ciosas ingeniosasvè componentes, illud
 in projectione coagulaverunt. Sed eorum
 non fuit coagulatio utilis: quoniam in im-
 perfectum corpus illud converterunt: &
 causam hujus ex ipsorum insufficientia si-
 militer videre non potuerunt. Horum igitur
 nos narrare causas expedit: ut ad coa-
 gulationis magisterium illius artifex per-
 veniat.

veniat. Ut autem jam à nobis sufficienter narratum est, uniformis est substantiæ argentum vivum. Quare non est possibile in brevi spacio temporis per conservationem illius in igne, aqueitatem illius remove-
re vel inspissare. Nimia igitur festinatio causa fuit primi erroris. Cum verò subtilis sit substantiæ, ab igne recedit. Ignis igitur excessus est causa erroris illorum, à quibus fugit. Commiscetur cum sulphure, arsenico, & marchasita de facili, propter convenientiam cum illis in natura sua: Ideoque per illa apparet coagulatum, non in forma corporis metallici, sed argenti vivi cum plumbo mixti: vel in forma Antimonii vel confimilis. Non enim hæc, cum fugitiva sint, possunt illud in ignis pugna tenere, quousque ad corporis naturam perveniat: sed fugiunt cum eo per ignis incussionem, & ideo illud est causa erroris eorum qui sic coagulant. Habet utique similiter argentum vivum humiditatem sibi multam unitam, quam ab illo separari non est possibile, nisi per ignis cautam violentiam, & per conservationem ejus in suo igne. Et est suus ignis, quem illi augmentando, secundum exigentiam suæ tolerantia, illius humiditatem tollunt relicta sibi parte, ad fusionem metallicam sufficiente; quæ remota non funditur. Et hæc est causa erroris illorum qui ipsum in lapidem album vel

vel rubeum coagulant non fusibilem. Habet namque argentum vivum partes sulphuris naturaliter sibi admixtas; quoddam tamen plus, quoddam verò minus: quod removere per artificium est possibile contingere. Cum igitur sit sulphuris proprietates, cum argento vivo rubeum vel citrinum colorem, secundum proportionem suæ quantitatis, creare; ut videmus in cinabrio, ejus ablatione proprietates argenti vivi erit, albedinem dare per ignem. Hæc igitur est causa varietatis colorum illius post coagulationem ejus in lapidem. Habet similiter terreitatem immundam, & sulphuream admixtam: quibus infici omnes suas coagulationes necesse est. Et hæc est causa erroris illorum, qui illud in corpus imperfectum coagulant. Ex diversitate igitur medicinarum illius coagulationis, accidit diversa in coagulatione illius creari corpora. Nam si medicina vel argentum vivum habuerint in se sulphur non fixum, necesse est corpus molle ex eis creari. Si verò fixum, necesse est durum; & si album, album: si verò rubeum, rubeum: & si remissum ab albo vel rubeo, remissum similiter necesse est fieri: & si terreum vel lividum, infectum. Si verò non, non. Omne enim sulphur non fixum, lividum creat: fixum verò non, quantum in illo est. Pura verò illius substantia, purum creat corpus: non pura verò,

verò, e contra. Accidit etiam quoque in solo argento vivo absque sulphuris commixtione diversitas eadem: propter diversitatem mundationis & præparationis illius in medicinis. Ideoque contingit ex parte medicinæ diversitatis illusio: & quandoque in coagulatione illius plumbum; quandoque verò Jovem; quandoque autem Venerem; & quandoque Martem formari: quod propter impuritatem accidit. Quandoque verò Solem; quandoque Lunam: quod ex bonitate & puritate evenire necesse est.

Coagulatur igitur ex frequenti illius præcipitatione ad fundum cum violentia sui ignis, qui aqueitatem illius de facili removet. Hoc enim fit per vas, cujus figura sit multæ longitudinis: in quo ascendens inveniatur refrigerii locum, & adhærentiæ, ut & quietis, in ejus spondilibus, propter suam longitudinem, & non fugæ vel exitus viam, quousque iterata vice ad illius fundum præcipitur multa caliditate ignitionis, cum reiteratione multa, quousque fiat fixum. Coagulatur similiter ex diuturna retentione in suo igne, cum vase vitreo, cujus collum sit multæ longitudinis, & in ventre figuram ampullæ habeat, cum continua colli ejus apertione, ut per illam possit humiditas ejus evanescere. Coagulatur verò per medicinam illi convenientem cujus compositionem tibi narrahimus

rabimus in sequentibus prout expedit. Hic verò similiter, ut intentionem nostram super illo faciamus completam, secundum quod per nostra invenimus experientia. Est autem medicina illius, quæ maxime illi in profundo ejus adhæret, & ei per minima commiscetur ante illius fugam ab igne. Ex rebus ergo ei convenientibus, necesse est hanc medicinam creati. Sunt autem hujusmodi res corpora omnia metallica, & sulphur & arsenicum. Sed quia nullum vidimus ex corporibus illud in natura sua coagulare coagulatione firma & vera: sed potius ab eis ipsum per expressionem ignis fugere, quantumcunque fuerint suæ convenientiæ, ideoque consideravimus, nullum corpus in natura sua illi in profundo adhærere. Subtilioris ergo substantiæ & liquidioris fusionis necesse est medicinam illam esse, quam ipsa corpora existant. Ex spiritibus autem similiter non vidimus, illis in natura sua manentibus, firmam & veram coagulationem fieri illius, sed fugitivam, & multæ infectionis & nigredinis: Quod quidem contingit, alterum propter spirituum fugam, alterum verò ex terræ & adustibilis substantiæ illorum commixtione. Ideoque per hæc manifestè relinquitur, ex quantumcunque re medicina illius eliciatur, ipsam necessario debere esse subtilissimæ & purissimæ

rissimæ substantiæ, illi adhærentis ex natura & convenientia sua in profundo, & facilissimæ fusionis vel liquefactionis, & tenuissimæ ad modum aquæ, ceræ vel olei & fixæ super ignis pugnam. Hæc enim medicina ipsum coagulabit & in substantiam solarem vel lunarem convertet. Modos autem compositionis ingeniorum, medicinae & aliorum tibi in sequentibus latius denarrabimus, per quos ad illam pervenire poteris: & ipsa sermone sibi proprio & convenienti determinabimus. Sollicitè igitur ad illam exerciteris, & eam invenies. Sed ut nos non possis ex ejus insufficientia increpare: dicimus, quoniam ex ipsis corporibus metallicis cum suo sulphure vel arsenico præparatis, & ex solis similiter corporibus hæc medicina elici potest. Ex solo verò vivo argento facilius & propinquius invenitur: quoniam natura propriam naturam amplectitur, & ea gaudet amabilius quàm extranea: & est similiter in ipso facilis extractionis illius substantiæ subtilissimæ, cum jam in actu subtilem habeat materiam. Modi verò inventionis hujus medicinae sunt per sublimationem, ut à nobis narratum est sufficienter. Modus verò fixationis illius in capitulo suo similiter narratus est. Coagulationis verò solutorum modus est, per ampullam in cineribus usque ad collum, cum temperato igne,

igne, quousque aqueitas evanescat & induretur.

De Fixione.

CAP. LIII.

Fixio verò est rei fugientis ab igne ad ipsum conveniens aptatio. Causa verò inventionis ipsius fuit, ut omnis tinctura omnisque alteratio medicinæ perpetuetur in alterato, & non mutetur, nec separetur ab eo per ignem. Diversificatur verò & ipsa similiter secundum rerum figendarum multiplicitem: quæ sunt corpora quædam à perfectione diminuta; sicut Saturnus, Jupiter & Venus: & spiritus qui sunt scilicet sulphur & arsenicum in gradu uno; & argentum vivum in alio; in tertio verò marchesita, magnesia, & tutia, & horum similia in natura. Figuntur autem corpora hæc à perfectione diminuta per suam calcinationem & reductionem: quoniam absoluntur per eam à sulphureitate combustibili & fugitiva corrumpente. Et hanc sufficienter in sua narravimus oratione, scilicet in capitulo calcinationis. Figuntur autem sulphur & arsenicum duobus modis. Primo per reiterationem sublimationis super illa in vase aludele quousque stent. Est igitur ex hoc intentio festinationis illorum fixationis, ut ingenieris ad inventionem